

0.273

ראיון

"שוק ההון איבד את חדות היצירה"

אחרי 34 שנים בשוק ההון, תיקי חדר, שניהלה את פעילות המסחר של בית ההשקעות אי.בי.אי, מאוכזבת ממצב השוק • בראיון ל"גלובס" היא אומרת כי אינה חוששת מהתחזקות הבנקים בתחום הברוקראז', ולא מוטרדת מהשכר הגבוה שמקבלים חלק מהסוחרים / תמר קובלנץ

תיקי חדר

- **תפקיד:** המנכ"לית היוצאת של אי.בי.אי שירותי בורסה
- **גיל:** 51
- **מצב אישי:** בזוגיות 2
- **השכלה:** לימודי תעודה במנע"ם
- **עוד משהו:** עבדה 34 שנים בבית ההשקעות אי.בי.אי

"בעיני זרים יש פוטנציאל בריכוזיות. זו יכולה להיות עסקה מעניינת, כשבעל עניין שמחזיק 78% מהמניות, רוצה למכור 5%

(צילום: שינת לברון)

תיקי חדר. "בתי ההשקעות לא מנצלים הזדמנויות בשוק"

7 א בכל יום פורשת דמות מנוסה ובעלת פרספקטיבה ארוכת טווח בשוק ההון, מאחד מבתי ההשקעות המובילים בשוק המקומי. לאחר שמילאה מגוון תפקידים, וטיפסה במעלה המדרגות המקצועיות באי.בי.אי, פרשה באחרונה תיקי חדר מבית ההשקעות. היא החלה לעבוד בו כמזכירה בגיל 17, ולאורך 34 שנים התקדמה עד לתפקיד מנכ"לית החברה הבת.

בתפקידה האחרון שימשה חדר כמנכ"לית חבר הבורסה של בית ההשקעות, שבשליטת צבי לובצקי, עמנואל קוק ודוד ויסברג. באמתחתה ניסיון במסחר בארץ ובאג"ח זרות בחו"ל, בהקמת דסק מסחר ללקוחות מוסדיים ועצמאיים, בניהול תוכניות הטבה לעובדים (אופציות), בייעוץ במט"ח, בניהול קרנות נאמנות ועוד.

• **במבט של 34 שנים - איך את רואה את שוק ההון של היום?**

"שוק ההון איבד את חדות היצירה. הגופים עסוקים בשמור, ומתנהלים בצילה של ועדת בכר, למרות שכבר עבר זמן רב מיישומה".

• **במה זה מתבטא?**

"בתי ההשקעות לא מנצלים הזדמנויות בשוק. הם נצמדים לבנצ'מרק, ופחות לוקחים סיכונים. רואים את זה במיוחד בגופים הגדולים - הם נמנעים מלגלגל יותר מדי את התיק שלהם, כי הם חוששים שהרגולטור יבדוק אותם, והם חוששים גם להשפיע על השוק. כל זה מביא בסופו של דבר לשוק לא סחיר, אז איך נביא לכאן את המשקיעים הזרים?"

• **זה יכול להשתנות?**

"המגמה הזו תירגע, כשנתחי השוק יהיו מעוצבים, ונראה היפרדות מטבלאות דירוג התוצאות בעיתון. כדי שזה יקרה צריך קודם כל להבין שזו המציאות. מספיק שאחד הגופים הגדולים יתחיל להתנהל לא מעמדה של מגננה ושמור, וכולם ילכו אחריו. בדיוק כמו שקרה בוועדת בכר, שחברת ביטוח אחת קנתה נכסים (קבוצת הראל את קרנות הנאמנות 'פיא' מבנק לאומי, ת'ק), וכולן הלכו אחריה. כרגע לפחות, שוק ההון הוא לא סחיר, לא יציב, לא דינמי, וגם לא מעניין".

נושא הסחירות קרוב לליבה של חדר. כמנכ"לית חבר הבורסה היא ליוותה לא אחת משקיעים זרים שחיפשו השקעות בישראל. "זכור לי מקרה, שבו אחד המשקיעים הזרים שליוויתי, התעניין בשוק האג"ח. הוא עשה בחינות

מחלקות הברוקראז', שמנתחות וממליצות על השקעה בחברות, לבין מחלקות החיתום, שמשווקות את ההנפקות של אותן חברות. גם באי.בי.אי קיים פוטנציאל לניגוד עניינים שכוה: בית ההשקעות מחזיק כ-34% ממניות חברת החיתום פועלים אי.בי.אי, שנחשבת לאחת מחברות החיתום הבולטות בשוק.

• **מתי עמדתך בעניין פוטנציאל ניגוד העניינים?**

"באי.בי.אי יש נהלים פנימיים נוקשים. ברגע שחברת החיתום הייתה מעורבת בהנפקה, האנליסטים של החברה פשוט היו מנועים מלפרסם עבודות בשבועיים שלאחר מכן. מעבר לכך, יש הבדל בין להגיב לאירוע שקורה בחברה, ובין התחלת סיקור או פרסום עבודה, שזו יוזמה שלך".

חדד נמנתה בשנים האחרונות עם קבוצת מקבלי השכר הגבוה בבית ההשקעות. ב-2010 הסתכם שכרה בכ-3.7 מיליון שקל - מהם 2.9 מיליון שקל כמענק. אולם בשנה החולפת היה זה דווקא עופר לב, סמנכ"ל מסחר באי.בי.אי, שגנב את ההצגה וקיבל את השכר הגבוה ביותר.

• **שכר שנתי של 8.7 מיליון שקל לסמנכ"ל בברוקראז' הוא ראוי?**

"בניגוד לניהול השקעות, כשמרוויחים בברוקראז' שקל אחד, אף אחד לא ייקח לך אותו. זה לא תגמול על תשואות, שהיום עולות ומחר יורדות".

ברוקראז' בבתי השקעות, או שהבנקים השתלטו על התחום?

"זה אולי תמים מבחינתי לחשוב כך, אבל כל עוד מביאים ערך מוסף, יש לברוקראז' החוץ-בנקאי קיום. מעבר לכך, כשרלת נסגרת, דלת נפתחת. אם נבחן את תמהיל ההשקעות של הגופים המוסדיים, נראה כי הם כבר לא מתעסקים רק בלקנות מניות בנק לאומי ולמכור מניות טבע, והם פונים יותר ויותר לחו"ל.

כיוון התפתחות נוסף מגיע מהציבור הרחב. בחוון שלי, ציבור המשקיעים הפרטיים הופך להיות שחקן מהותי בשוק".

באחרונה עלה לכותרות נושא ניגוד העניינים בין

• **אולי זו הריכוזיות שמרתיעה את הזרים בשוק ההון הישראלי?**

"בעיני זרים ריכוזיות דווקא יכולה להיות פוטנציאל. זו יכולה להיות עסקה מעניינת, כשבעל עניין שמחזיק 78% מהמניות בחברה, רוצה למכור 5%".

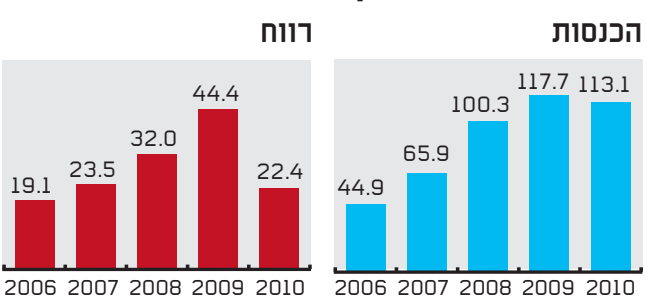
"פונים יותר לחו"ל"

תחום הברוקראז' בבתי ההשקעות ספג מכה קשה בשנתיים האחרונות, עם כניסת הבנקים לתחום, שהורידו את העמלות לתחתית, והידוק הרגולציה. פעילות הברוקראז' באי.בי.אי, שבראשה עמדה חדר, היא אחת הגדולות בשוק, ומהווה 30%-40% מההכנסות. יש עוד מקום לשירותי

בישראל והתנהלות הכלכלית במשק, אבל בסופו של יום הם רוצים לממש את ההשקעות שלהם, ושוק ההון שלנו לא מספק את הסחורה. אפילו בהשוואה לשוקי ההון של טורקיה ורוסיה".

מעמיקות של 4-3 חודשים על השוק, ובסוף התמקד רק בשאלה אחת - כמה עולה לו לצאת ולהיכנס. "דרך המילוט היא חשובה ביותר מבחינת הזרים. הם מאוד מתרשמים מהמצב הכלכלי

תוצאות פעילות הברוקראז' של אי.בי.אי במיליוני שקלים

"אני עוזבת בשיא"

מה שהוא צריך לעשות עבור אי.בי.אי. "מעניין אותי לאתגר אנשים, להראות להם את השלב הבא. איש חכם מאוד, שלא אחשוף את שמו, לימד אותי איך ללמד את העובדים בדרך כזו, שהם ירגישו שהגיעו למטרות לבד. אגב, זה מה שקרה לי בתחילת הדרך - עמנואל קוק (מבעלי השליטה בבית ההשקעות, ת'ק) זיהה שאהיה סוחרת מעולה, ואני בכלל לא ידעתי על מה הוא מדבר".

• **תישארי בשוק ההון?**

"אני מאוד אוהבת את שוק ההון, וכנראה מבינה בו דבר אחד או שניים. שוק ההון יהיה אצלי ברם לנצח".

גבוהה. בפנים שלם לי".

• **מה אהבת בתפקיד האחרון שלך?**

"התחום הניהולי ריתק אותי. בניהול באי.בי.אי שירותי בורסה, היה שילוב של הצבת אתגרים מקצועיים, עם התייחסות גבוהה לפן הפרסונלי. אני לא מאמינה שסוחר שאמור להרים טלפון ללקוחות, למכור רעיון, ולהיות נחמד, שיווקי ומקצועי, יכול לעשות את זה כשהוא בא לעבודה מצוברת. הייתי מדברת עם העובדים שלי, מציעה עזרה, ועוזרת להם לפנות הכול, כדי להיות מחויבים למטרות שלהם. אפשר להגיד שזו התנהגות אימהית, אבל רק ככה העובר 'תאבד' על

תיקי חדר מונתה בשנת 2009 לתפקיד מנכ"לית חבר הבורסה, אולם שנתיים הספיקו לה בתפקיד, והיא הודיעה באחרונה על עזיבתה.

• **למה דווקא עבשיו?**

"20 שנה שואלים אותי 'למה את לא עוזבת', וכשאני עוזבת שואלים למה אני עוזבת. מימיו לא עברתי במקום אחר, ואני לא יכולה להרשות לעצמי לא לטעום דברים אחרים. מעבר לזה, אין זמן יותר נכון לעזוב את אי.בי.אי מהמקום שבו אני נמצאת בו היום. אני בשיא, ניהלתי את החברה הגדולה והרווחית בקבוצה, ויש לנו שם טוב ורווחיות